

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 2) ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 3) แนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย คือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 16 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 1 คน ครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน ครูบรรณารักษ์ จำนวน 1 คน ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 คน รวมจำนวน 96 คน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป วุฒิการศึกษาปริญญาโท มี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

92

สถานภาพ/ประสบการณ์ในการบริหารเป็นครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ ครูบรรณารักษ์ และผู้ดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านงบประมาณและทรัพยากร และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ (1)ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (2)ด้านคุณภาพนักเรียน และ(3)ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน

3. ผลการวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ (1)ด้านคุณภาพนักเรียน (2)ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (3)ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และ(4)ด้านงบประมาณและทรัพยากร

4. ผลการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีดังนี้

4.1 ด้านคุณภาพนักเรียน คือ ควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน สามารถใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีความทันสมัยสะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ควรจัดทำหลักสูตรโดยใช้การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้กับครูและนักเรียน มีการจัดบริการประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ จัดให้มีการแจ้งผลการเรียนโดยใช้สารสนเทศ นักเรียนสามารถตรวจสอบได้ด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนด้านบุคลากรให้มีความเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และให้มีการจัดสอนเสริมให้กับนักเรียน เพราะผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

4.2 ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน คือ ควรกำหนดโครงสร้าง ภาระหน้าที่ให้ชัดเจน มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างจริงจัง ส่งเสริมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการพัฒนาเครือข่ายในโรงเรียนให้เชื่อมโยงกัน มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ กำหนดนโยบาย ขอบข่ายงาน ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และมีการกำกับติดตามประเมินผล รายงานการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามขั้นตอนระยะเวลาที่กำหนด

4.3 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา คือ จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ด้านการสร้างและใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดการเรียนรู้และบริการทางอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ต้องมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีตลอดจนจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือให้ทันสมัย เพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือให้ทันสมัย มีบริการอย่างเพียงพอ และใช้งานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

4.4 ด้านงบประมาณและทรัพยากร คือ ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอก เช่น ภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดหาบุคลากรที่มีความสามารถในการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ให้มีเพียงพอ มีการวางแผนการใช้งบประมาณที่ชัดเจน และมีการติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณและทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธนา วงศ์ใหญ่ (2553 : บทคัดย่อ) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผลการทดสอบสมมติฐานโดยภาพรวมและรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 10 โรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ มีด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เท่านั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมพบว่า ปัญหาที่สำคัญคือการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่สอดคล้องกับงานด้านหลักสูตรและการสอน บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแนวทางการแก้ปัญหาคือการให้งบประมาณสนับสนุนแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมต่อสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร กองสุข (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม มีภาพเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับ “ปานกลาง” สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิระพงษ์ พันธุ์พินิจ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีสภาพเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในโรงเรียนที่ใกล้เคียงกัน คือ ในด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี เป็นการเรียนรู้การทำงานของคอมพิวเตอร์จนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความชำนาญ แม้จะมีการฝึกอบรมแต่ก็ยังใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมน้อย และผู้เข้ารับการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศก็มีปัจจัยที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน เช่น เพศ อายุ และระดับการศึกษา จึงควรต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ และโรงเรียนส่วนใหญ่ระบบการบริหารจัดการภายในยังไม่ได้จัดทำหลักสูตรที่รองรับเกี่ยวกับกับนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ครบทุกด้าน เนื่องจากบางโรงเรียนยังขาดงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการ ขาดความพร้อม ของเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ และอาคารสถานที่ ซึ่งรวมถึงสมรรถนะและจำนวนที่เพียงพอต่อ ความต้องการ การอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้ตลอดเวลา การสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการทำกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน สะดวกต่อการสืบค้น ส่วนบางโรงเรียนมีเครื่องมือเครื่องใช้ครบ แต่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ หรือขาดช่างซ่อมเมื่อเกิดปัญหา ครูที่ดูแลก็ไม่ได้จับตรงสาขาที่รับผิดชอบ ทำให้ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างครูในสถานศึกษา ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเกี่ยวกับการใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

95

เทคโนโลยีสารสนเทศไม่ประสบความสำเร็จ จึงส่งผลให้สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียน ในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และด้านงบประมาณและทรัพยากร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรศักดิ์ สุจิรานุธรรม (2547 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1. ระดับปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการปรับปรุงแก้ไข และด้านการตรวจสอบประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวัตน์ โนนคู่เขตโขง (2550 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเขตตรวจราชการที่ 10 ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเขตตรวจราชการที่ 10 พบว่า โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับได้ดังนี้คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนภายใน ด้านการเรียนรู้และพัฒนา ด้านงบประมาณและทรัพยากร ด้านนักเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชยภพ อุดสาหะ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$)

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ธุรกิจ เอกชน ชุมชน และประชาชน ขาดทรัพยากรที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติ มีการอบรมมากแต่การให้การศึกษาน้อย จะเห็นว่าการพัฒนาครูหรือบุคลากรแต่ละปีมีมากมาย แต่อบรมแล้วก็ผ่านไป โดยมีได้เจาะลึกถึงประโยชน์

ที่ได้รับ จึงควรเน้นการให้การศึกษามากกว่าการอบรม โดยผู้ที่เข้ารับการอบรมจะต้องเรียนรู้อย่างจริงจัง และนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน ผู้บริหารจะต้องดูแลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมืออันทันสมัย งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ โรงเรียนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการก่อสร้างมากกว่าการพัฒนาสื่อการสอน เพราะอาคารสิ่งก่อสร้างเป็นอนุสาวรีย์ของผู้บริหารที่มองเห็นภาพลักษณ์ชัดเจนที่สุด จนละเลยการพัฒนาสื่อการสอน โดยเฉพาะเทคโนโลยี ซึ่งผู้นำการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้มีประสบการณ์มาทางด้านนี้ จึงไม่ค่อยสนใจและให้การสนับสนุนเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ ขาดการร่วมมือในหมู่คณะ และขาดการติดตามและประเมินผล ผู้มายังไม่เปลี่ยนแปลงกระบวนการในการบริหาร และการจัดการยังไม่กระจายอำนาจ ยังมองเห็นว่าเทคโนโลยีเป็นเรื่องไกลตัว ยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ขาดผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ ขาดผู้ที่มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอนด้านคอมพิวเตอร์ ขาดผู้แนะนำและนิเทศงานในการใช้เทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเต็มที่ จึงต้องฝึกอบรมครูทุกคน เพื่อสามารถผลิตสื่อการสอนและสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ และการทำงาน ไม่ต่อเนื่อง ไม่ได้นำวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ทุกระดับชั้น จึงทำให้ปัญหาการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีดังนี้

3.1 ด้านคุณภาพนักเรียน คือ ควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน สามารถใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีความทันสมัยสะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ที่อยู่ในโครงการ School Net ทั้งหมด 52 โรงเรียน ใน 13 จังหวัด ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายและโครงการด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยนำมาใช้ในด้าน การเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการบริหารข้อมูล มีการสนับสนุนงบประมาณด้านนี้สำหรับสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้มากที่สุดคือ คอมพิวเตอร์ โดยทุกโรงเรียนมีการใช้คอมพิวเตอร์และนำมาใช้มากในการจัดทำโปรแกรมการวัดและประเมินผล การเงิน และการจัดทำฐานข้อมูล ส่วนการนำมาใช้ใน

การจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะเพื่อให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและใช้ค้นคว้าหาความรู้ การเตรียมการสอน และกระบวนการเรียนการสอนมีการนำมาใช้น้อย ส่วนสื่อที่นำมาใช้ทั้งในและนอกโรงเรียนคือ โทรทัศน์ วิทยุ และคอมพิวเตอร์ สื่อที่นักเรียนใช้น้อยคืออินเทอร์เน็ต

3.2 ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน คือ ควรกำหนดโครงสร้าง ภาระหน้าที่ให้ชัดเจน ส่งเสริมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และกระตุ้นให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวัตน์ โนนคู่เขตโขง (2550 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเขตตรวจราชการที่ 10 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในเขตตรวจราชการที่ 10 ได้แก่ การส่งเสริมนักเรียนในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา คือ จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ด้านการสร้างและใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดการเรียนรู้และบริการทางอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีระพล เตมีศักดิ์ (2548 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียนเชิงสนธิวิทยาคม อำเภอเชิงสนธิ จังหวัดเชียงราย ศึกษาการดำเนินงานโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน พร้อมทั้งศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการตามโครงการ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณภาพนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาการพัฒนาระบบเครือข่ายอุปกรณ์และทรัพยากรทางการศึกษา ส่วนสภาพปัญหาการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาตามโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียนเชิงสนธิวิทยาคมด้านการได้รับความช่วยเหลือจากภาคีเครือข่ายและการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ยังได้รับความช่วยเหลือที่มีจำนวนน้อย ทำให้การพัฒนาการศึกษาบางด้านยังไม่ได้พัฒนาอย่างเต็มที่ และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับสาธารณชนได้รับรู้ข่าวสารของทางโรงเรียน โดยเฉพาะข่าวสารของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันให้มากยิ่งขึ้น

3.4 ด้านงบประมาณและทรัพยากร คือ ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อมาสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีการวางแผนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนและมีการติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธนา วงศ์ใหญ่ (2553 : บทคัดย่อ) ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

98

ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผลการวิจัยภาพรวมพบว่า ปัญหาที่สำคัญคือการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่สอดคล้องกับงานด้านหลักสูตรและการสอน บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แนวทางการแก้ปัญหา คือ การให้งบประมาณสนับสนุนแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมต่อสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ควรนำผลการวิจัยมาใช้ดังนี้

1.1.1 ควรกำหนดนโยบายการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการ ที่มีความชัดเจนเป็นแนวทางการปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องเหมาะสม

1.1.2 สนับสนุนให้ผู้อำนวยการโรงเรียนได้รับการพัฒนาตนเองในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยจัดอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ฯลฯ

1.1.3 ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านผู้เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอตามความเหมาะสม

1.1.4 ส่งเสริมและจัดให้มีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียน

1.1.5 จัดตั้งศูนย์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้โรงเรียนในเขตพื้นที่ได้เข้ามาใช้บริการ

1.1.6 จัดอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ในการผลิตทักษะการใช้ และการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

99

1.1.7 ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนใช้โปรแกรมการบริหารจัดการ โรงเรียนให้ครอบคลุมทุกงาน ทุกฝ่ายโดยร่วมปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมให้ทันสมัยมีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน ควรนำผลการวิจัยมาใช้ดังนี้

1.2.1 ควรกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน

1.2.2 ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจโดยจัดให้มีการประชุมอบรม ศึกษาดูงาน ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเนื้อหาเพื่อจัดการเรียนการสอน โดยให้กับครูในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น

1.2.3 ควรจัดให้มีศูนย์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการสืบค้นข้อมูลในเครือข่ายของโรงเรียนไว้สำหรับนักเรียน อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.2.4 ควรจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรสนับสนุนเพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในโรงเรียน

1.3 ผู้เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรนำผลการวิจัยมาใช้ดังนี้

1.3.1 ควรมีการนำเสนอผลงานของนักเรียนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน เช่นการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การแสดงศักยภาพทางเทคโนโลยี ฯลฯ

1.3.2 ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ประโยชน์จากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีการจัดเก็บข้อมูลได้อย่างละเอียดและเป็นปัจจุบันควรจัดหาสถานที่หรือห้องสำหรับใช้เป็นศูนย์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการบริหารจัดการ

1.3.3 ควรมีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเบื้องต้นให้กับครูในโรงเรียนและสนับสนุนเพื่อเพิ่มทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.3.4 ควรมีการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการใช้งบประมาณและทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียน

1.3.5 ควรส่งเสริมทักษะเพื่อการสื่อสารและการค้นคว้าของนักเรียนในการสืบค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

100

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ เขต 2

2.2 ควรมีการศึกษากระบวนการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของโรงเรียนฝัน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.4 ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2